
DANSBRABANT

INHOUDSOPGAVE

---

1. JAARVERSLAG

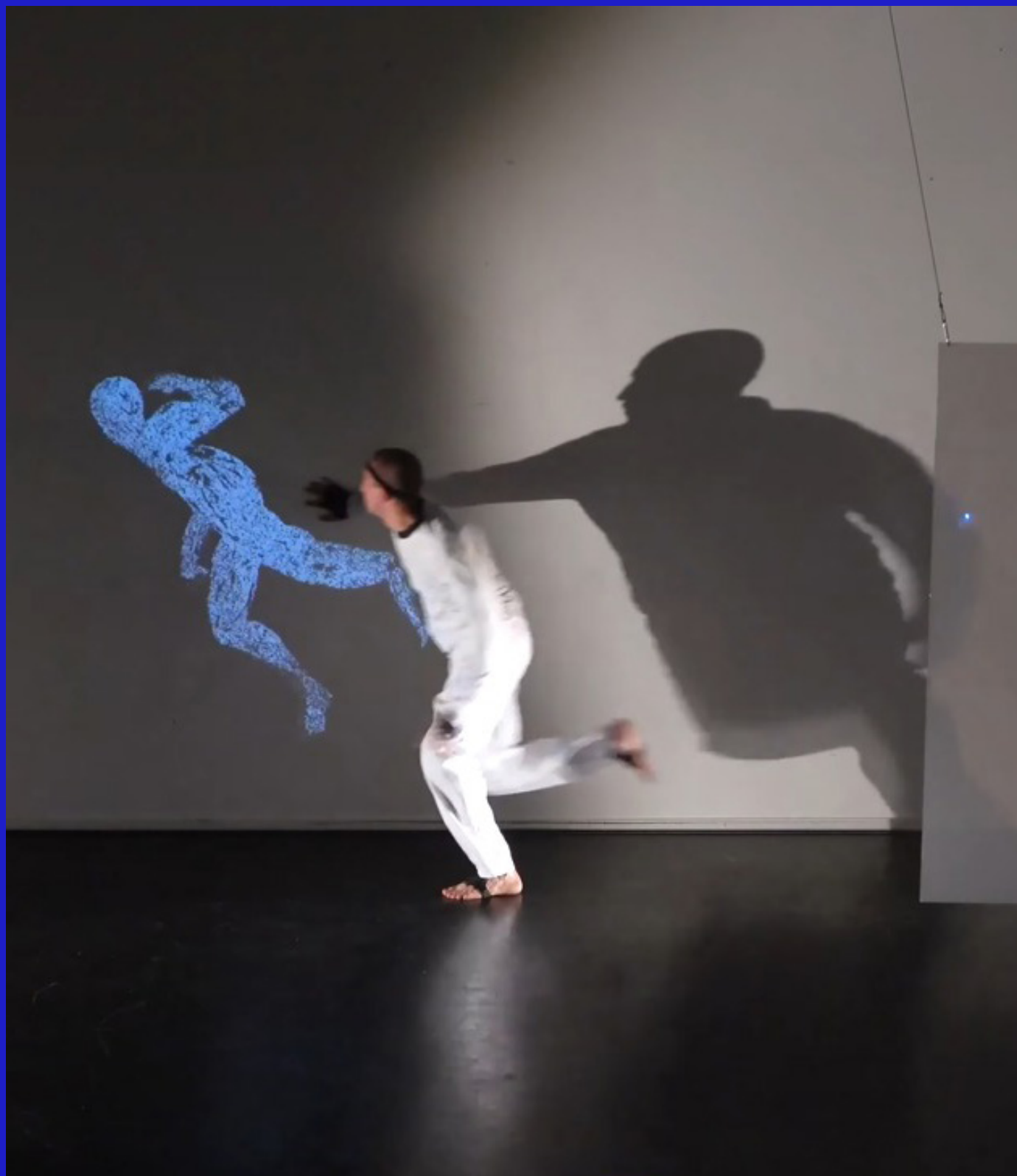
1.1	Inleiding	4
1.2	Makers en activiteiten	6
1.3	Organisatie	10
1.4	Prestatieoverzicht	12
1.5	Communicatie	13
1.6	Financiën	15
1.7	Concluderend en vooruitblikkend	18
1.8	Ondertekening	19

2. BIJLAGEN

2.1	Prestatieoverzicht	20
2.2	Begroting 2023 verdicht	26

DANS
BRABANT

● Performing Technology Lab / Amit Palgi – E-MOTION CAPTURE

Ontwerp:
Remco van Dun

1.1 INLEIDING

VOORWOORD

We zijn het alweer bijna vergeten, maar 2022 is het jaar waarin DansBrabant zich samen met het culturele veld langzaam maar zeker ontworstelde aan de wurggreep die Covid-19 had op de samenleving en misschien nog wel het meest op de (podium)kunsten. Het directe gevaar van besmetting was grotendeels achter de rug, maar de gevolgen van twee jaar impasse in de sector waren nog steeds voelbaar. DansBrabant heeft de *lessons learned* tijdens de pandemie nog steviger toegepast op duurzaamheid van de organisatie, op de weerbaarheid van de makers en op de (inter)nationale projecten waarin we partner zijn: de EU-projecten Performing Gender: Dancing In Your Shoes en Micro-Macro Dramaturgies in Dance en het landelijke Moving Futures Festival, dat in 2022 weer een reguliere live uitvoering kende. Netwerken als Makershuis Tilburg, PLAN-Talentontwikkeling Brabant, Moving Futures en European Dance House Network zijn daarbij onontbeerlijk.

DansBrabant staat voor dans die midden in het leven staat. Drijfveer blijft het kwetsbare lichaam. Hoe verhoudt dat lichaam van vlees en bloed zich tot de ander en tot de wereld. Die wereld van toenemende digitale technologie, medialisering van onze menselijke interacties, idealen van schoonheid en succes en identiteitsissues.

De makers met wie wij ons verwant weten, zoeken naar cross-mediale uitingsvormen, naar een betekenisvolle relatie met hun publiek en naar zichtbare impact op de vraagstukken waarvoor we ons als samenleving gesteld zien. Na een periode van noodgedwongen introspectie en reflectie op zowel onze eigen praktijk als die van de makers – parallel aan de opening van veel culturele instellingen – ontstond ook bij DansBrabant de drang naar buiten en de behoefte aan meer zichtbaarheid. DansBrabant investeert daarom samen met de makers nog nadrukkelijker in relaties met nieuwe partners en presentatie-mogelijkheden. Dit doen we ook om post-pandemisch minder afhankelijk te zijn van de beperkingen van het vertrouwde podium-circuit, om bestaande en nieuwe partners mee te nemen in innovatieve manieren van produceren en presenteren en om beleidsmakers daarover te informeren en enthousiast te maken.

We zetten in op co-creatie met een lokale community binnen een langlopend traject, ingebed in een Europese samenwerking, op makers die vanuit het lichaam nieuwe perspectieven openen op het domein van de zorg, op de integratie van technologie en media en op multi-mediale presentatievormen die ook geschikt zijn buiten de muren van de gevestigde zaalcircuits. We werken voor de openbare ruimte, de gebouwde omgeving en haar gebruikers.

MISSIE

DansBrabant ondersteunt talentvolle choreografen op weg naar een toekomstbestendige beroepspraktijk en een onafhankelijke positie in het regionale en (inter)nationale dansveld. Als ontwikkelinstelling werkt DansBrabant aan een vitaal dansklimaat en opent het nieuwe en diverse perspectieven in de dans. DansBrabant werkt intensief samen binnen lokale, regionale en (inter)nationale netwerken en samenwerkingsverbanden.

De ontwikkeling van dansmakers staat voorop. We bewegen mee met of lopen voor op de ontwikkelingen in het culturele veld. We signaleren tendensen in een tijd van verandering en transitie: globalisering, voortschrijdende technologische ontwikkeling, circulaire economie en machtsstructuren. Op basis daarvan kiezen we onze makers, partners en projecten. We werken aan duurzaamheid in lange lijnen en dragen waar we kunnen bij aan een vruchtbaar en dynamisch kunstklimaat in de stad, in Brabant en beyond.

Wij vormen een belangrijke schakel tussen het kunstvakonderwijs en de beroepspraktijk en investeren in de jongste generatie dansmakers. Daarnaast constateren we dat de positie van gevorderde choreografen en mid-careers extra ondersteuning nodig heeft. De continuïteit van hun (onafhankelijk) makerschap is een belangrijk aandachtspunt.

Vanuit thuisbasis Tilburg zoekt DansBrabant het grensverleggende, stimuleert dans buiten de reguliere kaders en zoekt actief naar *cross-overs* met andere kunstdisciplines en maatschappelijke domeinen. Zo werken we aan dans met urgentie, actualiteit en zeggingskracht.

POSITIE

Het werkplan *2021 - 2024 Fantastisch Lichaam* geeft onze artistieke en beleidsmatige visie weer. Ook in 2022 hadden de gevolgen van twee jaar pandemie nog steeds hun weerslag op de uitvoering van de plannen die we deels hebben geactualiseerd en waar nodig bijgesteld.

De continuïteit van de organisatie en de bijdrage die we daarmee leveren aan de ontwikkeling van de dans in het zuiden is gewaarborgd door de toezegging van meerjarige subsidie door de provincie Noord-Brabant en de gemeente Tilburg voor de periode 2021-2024. Aanvullende financiering vonden we in de bijdragen van PLAN voor de mentoring van trajectmakers, de Nieuwe Makersregeling Covid-19 van het Fonds Podiumkunsten (nog € 45.000 te besteden in 2022), het Covid-herstelfonds van de gemeente Tilburg en particuliere fondsen. Deelname aan meerjarige Europese projecten binnen internationale netwerken en samenwerkingsverbanden dragen bij aan de financiële stabiliteit en duurzaamheid.

1.2 MAKERS EN ACTIVITEITEN

---

3 Kernmakers:

Kristel van Issum, Karel Tuytschaever, The100Hands

3 PLAN-makers:

Eleni Ploumi, Piet Van Dycke, Jija Sohn (flexibel budget)

5 Coproducties/samenwerkingen:

Koen de Preter – Tender Men, Charlotte Goesaert – Whatchamacallit, SHARP/
Arno Schuitemaker – OSCAR, Helena Araújo – Tea with the World in PARK 013
en My Gentle Wild Squirts.

3 aan DansBrabant verbonden makers:

Nikita Maheshwary, Anthony van Gog (Covid Nieuwe Makersregeling), moOv –
Izah Hankammer (Covid Nieuwe Makersregeling)

6 Residenties:

Elisabeth Borgermans, Fernando Belfiore, Rodia Vomvolou, Zuhause, Force 4,
Courtney May Robertson.

Ondersteuning aan 5 (jonge) makers (o.a. via Makershuis Tilburg):

Vicky Angelidou, Leo Rathmann en Silvan Savilda, Peeled Collective

3 (inter)nationale projecten:

Moving Futures Festival, Micro and Macro Dramaturgies in Dance (intensive
Arhus DE en Intensive & afsluiting Praag CZ, 20 deelnemers), Performing Gender:
Dancing in Your Shoes (bouwen aan een duurzame community met dans)

1 Take Over door Karel Tuytschaever:

3 Dagen installatiewerk door het gehele pand.

1 Performance Technology Lab:

8 Makers experimenteren onder deskundige begeleiding door het hele pand
met de toepassing van technologie in hun werk. Openbare afsluiting.

1 Dance & Dare, schrijfcursus nieuwe woorden voor nieuwe dans:

De Vlaamse editie in samenwerking met Recto/Verso (publicatie), 6 deelnemers.

Het jaar 2022 stond geheel in het teken van duurzaam herstel, investeringen in de toekomst, het openen van onze deuren met de blik naar buiten en inzet op zichtbaarheid en het delen van maakpraktijken. In vogelvlucht:

The100Hands staan sinds 2021 met meerjarige ondersteuning op eigen benen, maar de samenwerking aan *Exchange Project*, een onderzoek naar alternatieve transacties tussen mensen wordt gecontinueerd. De feature film *Easy Tiger* van **Karel Tuytschaever** vindt een groot internationaal bereik op filmfestivals en er wordt een overeenkomst getekend met een internationaal distributiebedrijf. We organiseren met Karel onze eerste *Driedaagse take-over*: in alle ruimtes van ons pand zijn films, auditieve- en video-installaties te zien. Samen met Karel nodigen we programmeurs en anders geïnteresseerden uit die 1 op 1 een rondleiding door dit universum krijgen. **Kristel van Issum** gaat in première met de video-installatie *Catalog of Shadows II* tijdens Theaterfestival Boulevard. Staatstheater Kassel nodigt haar uit om voor 2024 een grote zaalproductie te maken. De titel is *Winterwende*. Van choreograaf **Sabine Molenaar** is de installatie *Un-retained* nog te zien in het historische centrum van Edinburgh en in de grote hal van het EYE -Filmmuseum in Amsterdam tijdens Cinedans. **Piet Van Dycke** ging in première met *EXIT* tijdens Oerol 2022. Daarna werd deze locatievoorstelling een heuse festivalhit in Nederland en Vlaanderen (o.a. Boulevard Den Bosch, Plein de Cirque Turnhout, Festival Circolo Tilburg). In 2023 volgt nog een grote reprise tournee. Intussen werkt hij verder aan zijn nieuwe productie *Glorious Bodies*, dat het ouder wordende lichaam van de circusartiest onder de loep neemt. Planmaker **Eleni Ploumi** werkt verder aan *Killing Time*, dat ze presenteert in galleries, theaters en op festivals. Jija Sohn blijft haar concept van de belichaming van zorg en zelfzorg *Landing on Feathers* door ontwikkelen en presenteert o.a. tijdens SPRING Festival. Een aanvraag bij de Nieuwe Makersregeling van het Fonds Podiumkunsten dat speciaal voor haar speciale praktijk de juridische voorwaarden oprekt, wordt helaas niet gehonoreerd.

DansBrabant bouwt samen met **Nikita Maheshwary** voort aan een lokale en duurzame dans-community in het kader van het EU-project *Performing Gender: Dancing in Your Shoes*. Het andere Europese project *Micro and Macro Dramaturgies in Dance* kende een intensive in Arhus (DE) en werd afgesloten in Praag (CZ).

Moving Futures Festival

Moving Futures is een initiatief van zes talentontwikkelaars in de dans: ICK Artist Space, Dansateliers, DansBrabant, Theater aan de Rijn, Korzo en Grand Theatre. Na de digitale online editie in 2021 werd in 2022 eindelijk weer een reguliere versie van het festival gepresenteerd. Tijdens 25 festivaldagen in 9 steden (Tilburg (opening), Den Haag, Breda, Utrecht, Groningen, Rotterdam, Amsterdam, Nijmegen, Arnhem) wordt het werk van een jonge opkomende generatie dansmakers getoond. In 2022 waren dat onder andere: **Dalton Jansen, Courtney Robertson, Keren Rosenberg, Evangelos Biskas, Elisabeth Borgermans, Antonin Rioche, Joseph Simon, Marta en Kim en Christian Guerematchi**.

Meer over Moving Futures: <https://www.movingfutures.nl/>

Micro & Macro Dramaturgies in Dance

In het tweejarige internationale project MMDD onderzoeken zes partners uit vijf landen en in totaal twintig makers en dramaturgen met elkaar de positie en rol van hedendaagse dansdramaturgie vanuit een micro (voorstelling) en macro (maatschappelijk) perspectief. In 2022 organiseerden we een intensieve residentie bij partner Bora Bora in Arhus Denemarken met als thema: Disturbing Practices. Afgevaardigd vanuit DansBrabant waren **Elisabeth Borgermans** en **Evangelos Biskas**. Het final event vond plaats bij Tanec Praha in Praag, Tsjechië in aanwezigheid van alle partners en de 20 deelnemers met een laatste intensive en een publieke afsluiting met samenkomsten, presentaties, workshops, voorstellingen en een expositie. **Nikita Maheshwary** presenteerde in Praag haar brievenbundel *Dear You / Yours*

Lovingly, Me, een direct uitvloeisel van dit tweejarige project. In 2023 verschijnt de publicatie *The A, B, C of Micro and Macro Dramaturgy in Dance* als manifest en testament van dit project.

Meer over Micro and Macro Dramaturgies in Dance: <https://www.dancedramaturgies.eu/micro-and-macro-dramaturgies-dance>

Performing Gender: Dancing in Your Shoes

Na een wat aarzelende start in 2021 bouwden we samen met **Nikita Maheshwary** in 2022 voortvarend verder aan de lokale Tilburgse community binnen dit EU-project. Er ontstaat een vaste kerngroep van zo'n 10 - 12 vrouwen met uiteenlopende achtergronden, uit verschillende Tilburgse wijken en verschillende sociale lagen, die elke vrijdagochtend samenkomen en door middel van dans en beweging zoeken naar verbinding, hun plek in de samenleving en een manier om hun verhalen te delen. Tijdens Theaterfestival Boulevard 2022 vindt een levendige uitwisseling plaats met de Bossche community; deels op de vloer, deels in gesprek, deels aan tafel met zelfgemaakt eten. Daarbij zijn beleidsmakers, fondsen en partners uitgenodigd die mee de vloer op gaan en zo intensief kennismaken met dit bijzondere project. Ook treden de vrouwen eenmalig op in expositieruimte Park in Tilburg. De driedaagse workshops die worden gegeven door de gastchoreografen **Javier Vaquero** (E) en **Vita Osojnik** (SI) zijn een uitwisseling met de Spaanse en Sloveense partners in dit project. In 2023 wordt gewerkt aan een voorstelling met de titel *Residu(e), what we left behind* die tijdens Theaterfestival Boulevard in aanwezigheid van alle andere Europese partners en communities getoond gaat worden in het Closing Lab.

Meer over Performing Gender: Dancing in Your Shoes: <https://www.performinggender.eu>

Performance Technology Lab

Performance Technology Lab is een nomadische werkplaats voor podiumkunstenaars die in hun dramatische praktijk technologie gebruiken: video, audio, mapping, tracking, live cinema, arduino, robots, drones, AI, VR, AR en wat al niet meer. Samen met PTL organiseert DansBrabant voor het eerst een Brabantse editie (# 11) doorheen het hele eigen pand. In 2 studio's, de club en onze werkplaats experimenteren 7 kunstenaars onder deskundige begeleiding met oude en nieuwe technologie: E-Motion Capture, Sonificatie, AI en video-mapping, Polarisatie en 3D-projectie. Er wordt zelfs een massagestoel gehackt door Anna Verkouteren Jansen die kort daarna wordt geselecteerd door PLAN-Brabant en zo meerjarig haar praktijk kan ontwikkelen. Vijf dagen onderzoek werd afgesloten met een levendige open-loop presentatie van de resultaten.

Meer over Performing Technology Lab: <https://performancetechnologylab.nl/lab-11/>

---

3. ORGANISATIE

DansBrabant werkt met een organisatiestructuur die past bij de tijdsgeest: horizontaal, flexibel, respectvol, weerbaar en toegespitst op samenwerking. De codes Diversiteit en Inclusie, Fair Practice en Cultural Governance zijn daarbij maatgevend en meermaals per jaar worden in overleg met medewerkers en bestuur de codes opnieuw tegen het licht gehouden en besproken waar verbeteringen mogelijk zijn. Onderling respect en veiligheid worden meegenomen in onze (samenwerkings)overeenkomsten.

TEAM

Het vaste kernteam van DansBrabant heeft in 2022 een flinke wijziging ondergaan. Eind 2022 besloten zowel artistiek coördinator Lisa Reinheimer als hoofd communicatie Dirk Verhoeven om nieuwe uitdagingen aan te gaan. Lisa Reinheimer verliet DansBrabant om directeur te worden van collega-instelling Dansateliers in Rotterdam. Dirk Verhoeven besloot na 10 jaar trouwe dienst dichterbij huis zijn zzp-schap verder uit te breiden. Op zeer korte termijn werden voor hun posities nieuwe medewerkers gevonden in de ervaren Nienke Rooijackers die werd aangesteld als artistiek leider (0,8 fte) en Eugenie Verschuren (communicatie en marketing op zzp-basis). Wim van Stam (algemeen directeur 0,8 fte), Leon Caarls (hoofd productie 0,7 fte), Katoo van Houtteghem (productie en planning 0,6 fte) en Martijn Schipper (office management en online communicatie 0,2 fte) bleven op hun post. Tijdens en na het zwangerschapsverlof van Leon Caarls is ter ondersteuning van het Performing Gender community project tijdelijk Lotte van Oudheusden toegevoegd. De financiële administratie wordt verzorgd door Nanny Geers. Zij werkt op inhuur-basis via De Nieuwe Vorst. Controle en rapportage is belegd bij MCKX Financieel Management.

BESTUUR EN DE CODE GOVERNANCE CULTUUR

Stichting DansBrabant werkt volgens bestuur/directiemodel, heeft kennis van en onderschrijft de 8 principes van de vernieuwde code governance cultuur 2019 met betrekking tot voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het beleid. Taken en verantwoordelijkheden van de directie zijn vastgelegd in de statuten.

Zowel het artistieke als zakelijke beleid van DansBrabant is doortrokken van het besef dat culturele en maatschappelijke waarde wordt gecreëerd. Het bestuur stelt het beleid vast en ziet toe op de dagelijkse uitvoering die is gedelegeerd aan de directie. Welbevinden van de medewerkers, fair pay/fair practice en duurzaamheid van de organisatie staan vast op de agenda. Bij toetreding van nieuwe bestuursleden komen (neven)functies, mogelijke belangenverstrengeling of conflicterende rollen ter sprake. De taakverdeling binnen het bestuur en tussen bestuur en directie is helder verdeeld en gescheiden. In 2022 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden. Het bestuur bestaat uit Ranti Tjan (directeur,

---

Koninklijke Academie voor de Beeldende Kunst, Den Haag, heeft aangekondigd in 2023 zijn termijn te beëindigen), Irma Borman (adjunct-directeur Fontys Hogeschool voor de Kunsten), Miriam Braak (bedrijfsjurist en docent recht Avans Hogeschool) en Arno Schuitemaker (choreograaf en eerder aan DansBrabant verbonden maker van het eerste uur). In deze samenstelling zijn diversiteit, deskundigheid en onafhankelijkheid ruim voor handen.

In 2022 zijn slechts twee reguliere vergaderingen belegd, een daarvan heeft vanwege treinstakingen geen doorgang gevonden. Er is regelmatig contact onderhouden en er is diverse malen ruggespraak geweest over lopende zaken. Het bestuur ontvangt geen vergoeding voor zijn werkzaamheden.

HUISVESTING

Aanvankelijk deelde DansBrabant een ruimte met een partij in onderhuur. Die samenwerking bleek niet ideaal en DansBrabant had dringend behoefte aan extra studioruimte. Na een slepend geschil met de onderhuurder werden we door de kantonrechter volledig in het gelijk gesteld. Daarna waren we in staat om de noodzakelijke 2e studioruimte in te richten en volledig in gebruik te nemen. In goed overleg met verhuurder Stichting Ateliers is het dak vernieuwd en geïsoleerd met behoud van het daglicht in de studio. We zijn nu veel beter in staat makers te faciliteren en van Club SoDa een huis van ontmoeting en uitwisseling te maken. Op doordeweekse dagen openen we het pand als flexwerk- en ontmoetingsplek voor iedereen. De kernfunctie van het gebouw blijft onderzoek en ontwikkeling, presentatie- en reflectie voor werk in wording en het organiseren van deelmomenten met professionals en geïnteresseerd publiek.

Mede door het permanent in gebruik nemen van de tweede studio in de tweede helft van het jaar zijn de studioruimtes van DansBrabant in totaal in gebruik geweest voor 431 repetitiedagen / activiteiten:

- Repetities van Kernmakers, Planmakers en Tilburgse makers via Makershuis Tilburg.
- Projecten: Wekelijkse sessies Performing Gender Community, Performance Technology Lab.
- Residenties, Co-producties en Studiopresentaties.
- Workshops en Danstrainingen.
- Verhuur (o.a. Fontys Hogeschool voor de Kunsten, activiteiten Kunstmaan, Jelena Kostic, Kunstbende, René van Trier, Kaapstad).

In verband met werkzaamheden voor de verbouwing van de tweede studio en vernieuwing van het dak is deze ruimte 57 werkdagen niet beschikbaar voor makers geweest. We verwachten dan ook dat de actieradius van Club SoDa in 2023 nog hoger zal liggen, waarmee eens te meer wordt aangetoond dat het in gebruik nemen van een 2e studio voor DansBrabant noodzakelijk was.

4. PRESTATIEOVERZICHT

149 voorstellingen / installatiedagen, 25 Festivaldagen Moving Futures, 5 co-producties, 6 residenties, 13 studiopresentaties, 12 workshops. In totaal 23.591 podiumbezoekers en 41.827 bezoekers van installaties in de openbare ruimte. Totaal 65.418 bezoekers, deelnemers, getuigen in theaters, galleries, musea, studio's en op locatie in de publieke ruimte.

Het prestatieoverzicht 2022 laat een gestage groei zien in activiteiten en bezoekersaantallen in vergelijking met 2021, het jaar waarin we nog geplaagd werden door de Corona-maatregelen. Er is nauwelijks nog sprake geweest van gedwongen afgelastingen. De investeringen die gedaan zijn om de makers aan het werk te houden keren zich gedeeltelijk uit, herstel dient zich aan en de inzet op alternatieve maakpraktijken en presentatievormen betaalt zich uit. Het in de bijlage toegevoegde prestatie-overzicht (bijlage 1) geeft een volledig beeld van activiteiten en bezoekersaantallen.

5. COMMUNICATIE

Ondanks de nasleep van het virus hebben we in 2022 een voorzichtige inhaalslag kunnen maken. Mede aan de hand van uitgestelde producties en tournees konden we werken aan de heropbouw en terugkeer van publiek voor onze makers, aan de vergroting van de zichtbaarheid van DansBrabant als keurmerk voor dansvernieuwing en van ons pand Club SoDa.

Na twee jaar van uitstel konden we eindelijk uitpakken met de presentatie van Sabine Molenaars videomapping-installatie *UN-retained* in EYE, Amsterdam. Deze presentatie en de betrokkenheid van DansBrabant daarbij werd verder ondersteund door een advertentie in het programmaboek van Cinedans en berichten via onze online kanalen. Een ander groot uitgesteld project was het tweede deel van de multimediale installatie *#Catalog of Shadows* van Kristel van Issum, Martin Kers en Han Stubbe, waaraan goed 2 jaar gesleuteld is en waarmee we in première gingen op Boulevard. De makers waren te gast in de talkshow *Gesprek van de Dag* in het festivalhart en het werk genereerde media-aandacht in Cultuurpers en Theaterkrant. Bezoekers kregen na afloop een prikkelend en melancholiek beeldessay gemaakt door een schrijver en illustrator na het zien van het werk in het kader van *Dance&Draw*.

Dance&Draw is de spin-off van de langlopende reeks *Dance&Dare* van DansBrabant & Domein voor Kunstcritiek. Schrijvers zoeken daarin naar nieuwe woorden voor nieuwe dans. De Vlaamse editie van *Dance&Dare* werd in het voorjaar glansrijk afgesloten met een dossier aan gedurfde essays bij mediapartner rekto:verso. Dit online dossier zetten we om naar print in een krant die we verspreiden op het al genoemde Boulevard in de zomer. Onder het nieuwe motto *Dance&Draw* deden we samen met het Bredase Graphic Matters twee experimenten met als resultaat het al genoemde beeldessay en drie illustraties van evenzoveel illustratoren gemaakt tijdens hun bezoek aan Moving Futures Breda.

Moving Futures mocht na een online editie in 2021 weer live, met voor het eerst programma en zichtbaarheid in de Schouwburg & Concertzaal Tilburg en Chassé Theater in Breda. Dat leverde nieuw publiek op dat verbonden is aan deze speelplekken. Bestaand en jonger publiek konden we dankzij alle inspanningen die we in voorgaande pre-corona jaren gedaan hebben voor het festival terugkrijgen. We benutten ons Dansstad-netwerk en vergrootten de zichtbaarheid via free publicity in regionale media en betaalde content in ZOUT Magazine dat breed verspreid wordt 'onder de rivieren'.

Bijzondere aandacht ging uit naar ons pand en de community die we – gekoppeld aan het Performing Gender-project – aan het bouwen zijn. Met schrijvers, fotografen en videomakers is aantrekkelijke en toegankelijke content gemaakt rond de Tilburgse gemeenschap van vrouwen die in ons pand workshops en bewegingssessies doen. Eenzelfde verslagleggingsteam zetten we in overleg met onze PG-partner Boulevard aan het werk rond de Indische community in 's-Hertogenbosch. De content die het oplevert verspreiden we allereerst in via de internationale PG-kanalen, waarna we vertalingen naar het Nederlands maken voor lokale en regionale spreiding. Via thematische nieuwsbrieven brachten we meer en meer focus op onze werking als innovator. Door onze aandacht voor woord en beeld uit te lichten in een D&D-special en door een 'open huis special' te maken die speciaal gericht was op onze maakpraktijken, zoals de driedaagse take-over van ons pand door kunstenaar

Karel Tuytschaever. We kregen enorm veel positieve respons uit het veld op deze duurzame aanpak, deze bijzondere, intieme vorm van relatiebeheer dat we zeker gaan herhalen de komende jaren.

Artistiek en communicatie werken binnen het team aan updates van verouderde, algemene teksten over DansBrabant. Op basis daarvan wordt een nieuwe website ingericht in 2023. In 2022 is al gestart met een vernieuwde huisstijl, waarin DansBrabant en haar pand Club SoDa meer gaan samenkomen. Waar Club SoDa eerst meer een gedeeld pand moest worden met onderhuur en verhuur, is het in 2022 meer en meer de home base van DansBrabant geworden. In de hernieuwde stijl wordt dat nog duidelijker. In 2022 is de routing binnen en buiten het pand aangepakt. Sinds het najaar wordt online gecommuniceerd dat de Clubruimte geopend is als flex-plek. De SoDa-tasjes kregen een herprint en er zijn SoDa-dankkaartjes voor makers gemaakt. Een fotograaf deed zijn ronde door het pand om alle opgefriste ruimtes professioneel op beeld te zetten voor de online kanalen.

Ten behoeve van de interne communicatie hebben we een efficiëntie-slag geslagen door de software monday.com in te bedden in de organisatie: een samenwerkingstool waarin je gemakkelijk plannings, notulen, taken en bestanden kunt delen, elkaar kunt updaten en vorderingen in elkaars werkzaamheden kunt volgen.

6. FINANCIËN

Met ingang van de nieuwe kunstenplanperiode 2021 - 2024 ontvangt DansBrabant voor de financiering van haar basisactiviteiten een meerjarige exploitatiesubsidie van € 356.511,- per jaar van de Provincie Noord-Brabant en € 67.478,- (exclusief indexatie) per jaar van de Gemeente Tilburg. Co-financiering voor het mentorschap van jonge makers werd gevonden via PLAN Talentontwikkeling Brabant (€ 64.297,-) middels subsidies van de Provincie Noord-Brabant en het Fonds Podiumkunsten Nieuwe Makers Covid-regeling (€ 45.000,-). In 2022 werd een extra investeringssubsidie ontvangen uit het Corona herstellfonds van de gemeente Tilburg (€ 55.000,-) Aanvullende middelen voor de EU-projecten Performing Gender en Micro Macro in Dance Dramaturgy (€ 31.302,-) werden ontvangen vanuit het programma Creative Europe. In samenwerking met partner Moving Futures die als penvoerder optrad werden incidentele subsidies verworven bij diverse publieke en private fondsen. Het Moving Futures Festival wordt meerjarig ondersteund door het Fonds Podiumkunsten. Inkomsten uit co-productie zijn dit jaar nihil.

De gerealiseerde publieksinkomsten van € 7.992,- blijven fors achter bij de geraamde inkomsten. Dit heeft deels te maken met de naweeën van Corona, maar hangt ook samen met de transitie waarvoor DansBrabant heeft gekozen. De lange-termijn investeringen in nieuwe makers-praktijken en alternatieve presentatievormen en plekken gaan voor de baat uit. Inkomsten uit verhuur blijven achter door het vertrek van onze onderhuurder en minder beschikbaarheid van studioruimte door verbouwingwerkzaamheden.

DansBrabant ondersteunt makers actief bij het verwerven van extra middelen via hun eigen organisatie, stichting of vzw. Toegekende bedragen van particuliere fondsen gaan rechtstreeks naar de maker en zijn niet op de balans van DansBrabant terug te vinden. Omdat DansBrabant erop gericht is de makers naar een zelfstandige en onafhankelijke positie in het (inter) nationale danslandschap te begeleiden verloopt veel van de verkoop van voorstellingen via de stichtingen van de makers zelf. DansBrabant kan geen overzicht bieden van hun financiële resultaten, wel van de prestaties en bezoekercijfers (in bijlage).

Voor de verbouwing en technische inrichting van de tweede studio zijn de noodzakelijke investeringen gedaan voor een bedrag van € 26.256,- De aanpassing van de opslag naar extra vergader- en kantoorruimte is voorzien in 2023.

Het eigen vermogen per 31-12-2022 bedraagt € 145.497 ten opzichte van € 150.950 eind 2021.

Door Provincie Noord Brabant is aangegeven dat de voorgeschreven egaliseringsreserve niet correct in de jaarrekening 2021 was opgenomen. Dit leidt tot een correctie van € 66.732 op de algemene reserve ten gunste van de egaliseringsreserve Provincie Noord-Brabant.

DansBrabant sluit het jaar 2022 af met een negatief exploitatiesaldo van € 5.453,- Dit resultaat wordt als volgt verdeeld:

De bestemmingsreserve voor uitgestelde projecten van 2021 (€ 48.229,-) valt vrij, voor de dekking van uitgestelde projecten is de egaliseringsreserve van de Provincie Noord-Brabant nu beschikbaar.

Daarnaast valt een deel van de bestemmingsreserve verbouwing vrij van € 1.663 gelijk aan de afschrijvingen van de investeringen die onder deze bestemming vallen. Een bedrag van € 2.950 wordt onttrokken uit de egalatiereserve Provincie Noord-Brabant, conform de voorgeschreven berekeningsmethode. Het saldo wordt ten gunste van de algemene reserve gebracht.

De begroting 2023 is in verdichte vorm als bijlage (bijlage II) bijgevoegd. In de jaarrekening is de modelbegroting meerjarenbegroting 21- 24 van de provincie Noord-Brabant opgenomen met toelichting.

CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP

DansBrabant kiest nog uitdrukkelijker voor onderzoek- en ontwikkeling in langere lijnen, voor makers die nieuwe en andersoortige interacties aan willen gaan met hun publiek, die zoeken naar samenwerking met andere disciplines en naar alternatieve plekken waar ze die interactie aan willen gaan, voor makers die experimenteren met manieren waarop ze de prangende vragen die maatschappelijk leven kunnen adresseren. Met deze keuzes begeven we ons niet bepaald op de makkelijkste weg. De investeringen die we met Europese ondersteuning en in samenwerking met 10 Europese partners doen in de ontwikkeling van een kleine Tilburgse gemeenschap betaalt zich niet direct uit in uitkoopsommen en indrukwekkende bezoekcijfers. Maar te zien hoe een aantal individuele vrouwen door dans en beweging zich langzaam vormt tot een kleine gemeenschap die zorg voor elkaar en de omgeving begint te dragen, die verantwoordelijkheid neemt voor het project en daardoor opbloeit en een eigen stem vindt is lastig in kengetallen en cijfers uit te drukken, maar bewijst eens te meer de verbindende waarde die kunst kan hebben. DansBrabant start in 2023 met een kleine Think Tank waarin we willen nadenken over hoe dit soort van waarden geïncorporeerd kunnen worden in de wijze waarop we kunst waarderen, ondersteunen en verantwoorden.

Het zoeken naar nieuwe wegen vraagt inventiviteit en doorzettingsvermogen en brengt onzekerheden met zich mee. DansBrabant beseft dat het zich opnieuw buiten de gebaande wegen en vanzelfsprekendheden beweegt. Als kleine, flexibele maar ook doortastende organisatie en ontwikkelinstelling beschouwen we dit precies als onze verantwoordelijkheid. Nu de culturele sector opnieuw haar ramen en deuren wijd geopend heeft, kunnen we opnieuw inzetten op zichtbaarheid. Dat doen we onder meer door steeds vaker onze Club SoDa open te stellen en professionals en publiek deelgenoot te laten zijn van de onderzoeken en praktijken van onze makers. Mede met een extra investeringsimpuls van de gemeente Tilburg kunnen we verder investeren in programma's en communicatie.

In 2022 bedraagt het aandeel gerealiseerde publieksinkomsten, overige directe en indirecte inkomsten en inkomsten uit fondswerving, PLAN-middelen en Corona-regelingen met € 233.898,- 35 % van de totale omzet (€ 658.906,-).

Stichting DansBrabant beschikt sinds 2014 over de ANBI status.

RISICO-PARAGRAAF

Nu de culturele sector zich weer herstelt en met een ware inhaalslag en hernieuwde energie de verloren tijd lijkt in te willen halen, komt in 2023 alweer het vierjaarlijkse subsidiecircus op gang. Met de grote opkomst van de Boer Burger Beweging tijdens de Provinciale Statenverkiezingen is de positie van de kunsten in een provinciaal coalitieakkoord voorlopig ongewis. Wel klinken er geluiden over bezuinigingen en de beëindiging van de Impulsgeldenregeling is een veeg teken. Aanzienlijke herzieningen binnen het kunstbestel en de landelijke subsidiesystematiek zijn uitgesteld tot de periode 2029 - 2032. Er is op dit moment weinig houvast. DansBrabant blijft varen op de vernieuwende koers die het heeft ingezet, maar zal moeten zoeken naar een balans tussen radicale innovatie en ontwikkeling enerzijds en zichtbaarheid en (h)erkenning anderzijds. Veel aandacht gaat op dit moment uit naar jong talent en de generatie die in de afgelopen jaren een slag heeft moeten missen. Zorg van DansBrabant daarbij is de ontwikkeling van de gevorderde en mid-career makers voor wie minder mogelijkheden en (productie)budgetten beschikbaar zijn. Dat vraagt aandacht en extra inspanning.

Naast de zorg om de almaar blijvende stijging van kosten en de verrekening daarvan in de tarieven van zzp-ers is er grote behoefte aan een structurele oplossing voor (buitenlandse) gasten die in Tilburg verblijven voor residenties, repetities, projecten, labs en workshops. Betaalbare accommodatie wordt steeds schaarser en verblijfkosten drukken zwaar op de beschikbare budgetten voor onze activiteiten. Internationalisering komt daarmee serieus onder druk te staan. Een betaalbaar residentiehuis voor Tilburgse instellingen die internationaal opereren en regelmatig buitenlandse gasten ontvangen zou absoluut geen overbodige luxe zijn, kostenbesparend werken en bijdragen aan een levendig en gastvrij kunstklimaat in het zuiden.

OPERATIONELE ACTIVITEITEN

In 2022 is samen met Stichting Ateliers fors geïnvesteerd in de totstandkoming van een goed geoutilleerde tweede dansstudio. Helaas is het nog niet gelukt ons gebouw ook toegankelijker te maken voor mensen met een lichamelijke beperking. Dat vraagt grote investeringen (o.a. een personenlift), de benodigde middelen zijn momenteel niet voorhanden. Daarnaast is het een grote wens van DansBrabant om de stenen parkeervlakte voor het pand te vergroenen, klimaat-vriendelijker en leefbaarder te maken. In 2023 gaan we in goed overleg met een vertegenwoordiging van de buurt, naaste burenen/gebruikers en de gemeente Tilburg aan de slag om dit te realiseren. Nu ons pand steeds intensiever gebruikt wordt door flexwerkers, meetings, choreografen en dansers is ook de behoefte ontstaan aan extra kantoor- en vergaderruimte waarin zonder afleiding door derden geconcentreerd gewerkt kan worden. In 2023 wordt na een verbouwing een deel van de opslag en werkplaats daarvoor in gebruik genomen.

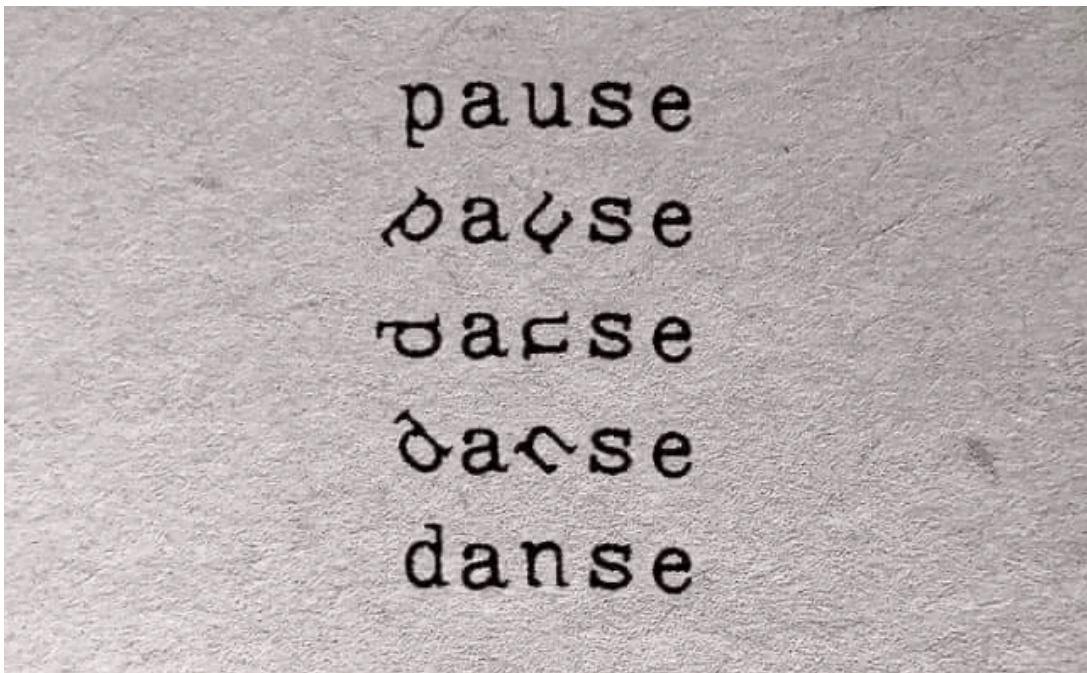
7. CONCLUËDEREND EN VOORUITBLIKKEND

Ons pand Club SoDa wordt steeds meer herkend als thuis voor makers met ruimte voor onderzoek, experiment en vernieuwing én als ontmoetingsplek voor (inter)nationale uitwisseling, ontmoeting en presentatie. In 2023 willen we die signatuur nog verder vormgeven, zichtbaar en toegankelijk maken. We denken globaal, maar acteren ook lokaal. Ook onze huisstijl zal na 10 jaar trouwe dienst in 2023 een grote herziening ondergaan. We zoeken naar dynamiek, beweging en meer ruimte voor de multi-mediale cross-overs waarmee onze makers actief zijn. In 2023 bestaat DansBrabant 10 jaar. Dat vieren we niet door nostalgisch achteruit te blikken, maar door fier vooruit te kijken en publiek en dansveld in het Zuiden te verrassen met 10 op maat gemaakte cadeautjes in de vorm van speciale optredens, gebundelde presentaties op verrassende locaties, een expositie en zo meer. De plannen zijn in volle gang. DansBrabant blijft zich de komende jaren inspannen om de intrinsieke waarde van dans: bijdragen aan het bruto nationaal geluk, te kunnen blijven uitdragen.

8. ONDERTĒKENING

Namens bestuur Stichting DansBrabant,

Miriam Braak, Penningmeester